

VYVŘELÉ HORNINY (VYVŘELINY)

- **Vznik:** tuhnutím (krystalizací) magmatu
- **Krystalizace** je postupná – nejdřív tmavé nerosty, pak světlé
- **Rozdělení podle místa vzniku:**
 - 1) **Hlubinné vyvřeliny** – rozsáhlá tělesa → **masivy**, velkozrnné až středně zrnité horniny – žula,
 - 2) **Povrchové vyvřeliny** – zejména **sopečnou činností** → magma tuhne rychleji, jemnozrnné horniny

ŽULA

- **Hlubinná** vyvřelina
- Složení – křemen, živec, slída
- **Použití:** stavební, obkladový a sochařský kámen (má **kvádrovitou odlučnost**), dlažební kostky, štěrk
- **Těžba:** Českomoravská vrchovina

GABRO

- Tmavá **hlubinná** vyvřelina
- **Použití:** silniční kámen, dekorace – pomníky, obklady

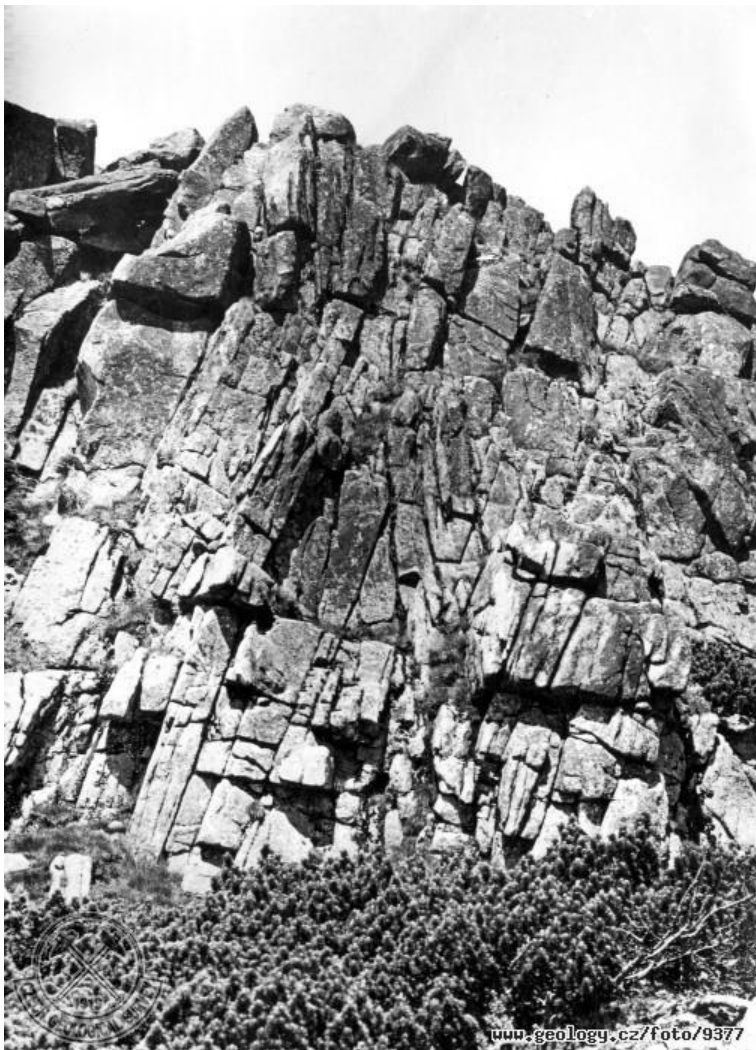
ČEDIČ (bazalt)

- Tmavá **povrchová** (výlevná) vyvřelina
- **Sloupcovitá odlučnost** (varhany)
- **Výskyt** – České středohoří, Říp, Trosky

ZNĚLEC

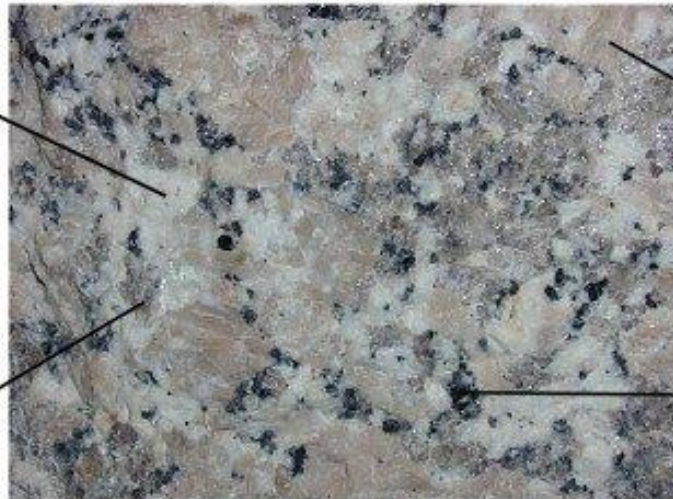
- Světlá **povrchová** vyvřelina
- **Výskyt** – České středohoří (kupy)

Žula

plagioklas

žula

ortoklas

křemen

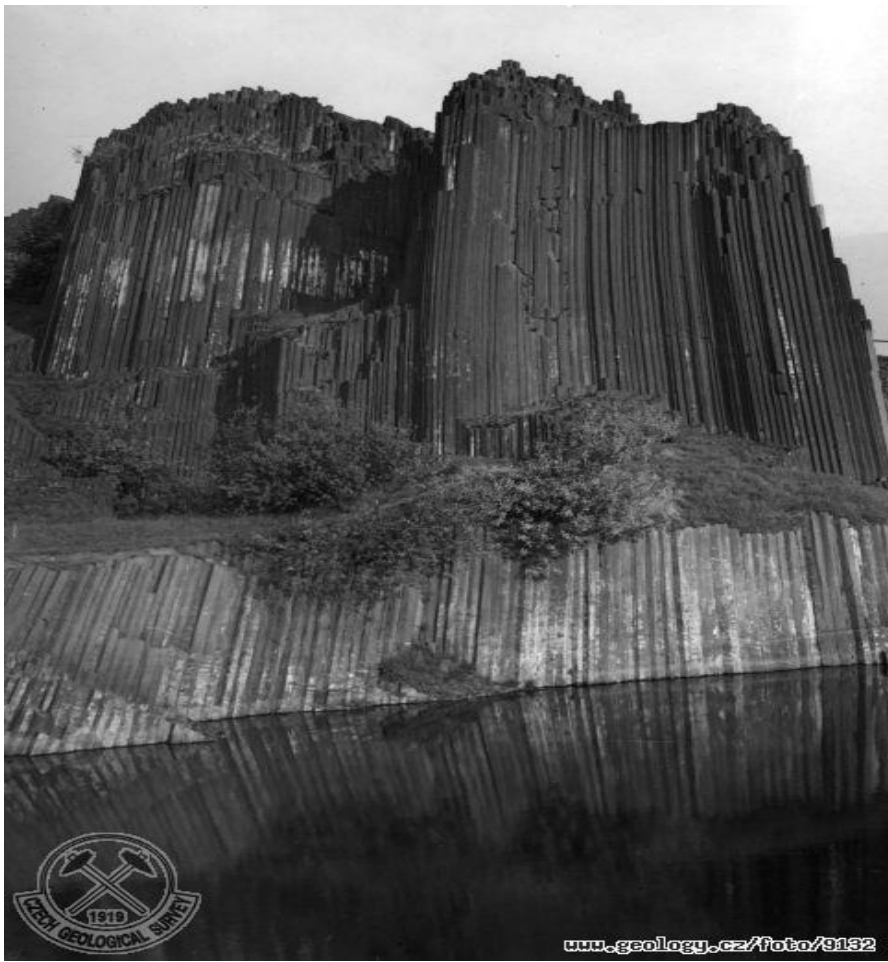
biotit

gabro

čedič

znělec

